Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Aanvraag gemeentelijke budget Taalschool
Zaaknummer	59921-2024
B&W vergadering	15 oktober 2024
Integrale advisering	Juridische Zaken, Jeanet van Olst; Financiën, Chris ten Have
Portefeuillehouder	Mevr. G.H. (Gerria) Toeter
Voor informatie	Team vluchtelingen

Bestuurssamenvatting

In het schooljaar 2022-2023 hebben vier schoolbesturen (Mijnplein, De Mare, Carmel College Salland en Capellenborg) en de gemeenten Raalte en Olst-Wijhe de voorbereidingen getroffen voor de oprichting van een gezamenlijke Taalschool. De Taalschool Salland is een vijfjarig project dat in het schooljaar 2023-2024 van start is gegaan met zowel primair als voortgezet onderwijs in de gemeente Raalte.

Inmiddels heeft de Taalschool het eerste schooljaar afgerond. Uit de evaluatie is gebleken dat het in financiële zin moeizamer is verlopen dan vooraf ingeschat. De Taalschool heeft een aanvraag gedaan bij de gemeente Raalte en Olst-Wijhe om hen financieel te ondersteunen bij het tekort dat vorig schooljaar is ontstaan, maar vraagt ook een bijdrage voor de komende 4 schooljaren.

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de aanvraag van de Taalschool aan de gemeente.
2. Het raadsvoorstel ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad.

Besluit

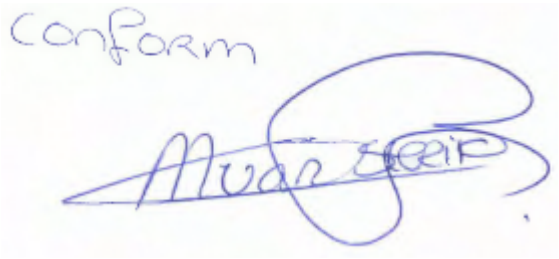

Inleiding

De Taalschool Salland is opgezet voor nieuwkomerskinderen in de leeftijd van 6 tot 16 jaar. Het doel is om deze kinderen te helpen integreren in het Nederlandse onderwijssysteem en hen de taalvaardigheden te bieden die ze nodig hebben.

De Taalschool Salland heeft inmiddels het eerste schooljaar (2023-2024) achter de rug. Er zijn vorig jaar 49 primair onderwijs leerlingen en 39 voortgezet onderwijs leerlingen succesvol doorgestroomd naar het reguliere onderwijs. De eerste berichten van de ontvangende scholen zijn positief. De beheersing van de Nederlandse taal is beter dan voorheen en de school kan gericht verder werken aan de taal ontwikkeling van deze leerlingen. Daarnaast wordt er door de Taalschool gezorgd voor ambulante begeleiding van de leerling op de ontvangende school voor een periode van 8 weken.

Echter is ook uit de evaluatie gebleken dat het in financiële zin moeizamer is verlopen dan vooraf is ingeschat. De extra kosten zitten hem ten eerste in de onvoorspelbare instroom van leerlingen en het borgen van de continuïteit. Doordat de instroom onvoorspelbaar is, is het calculeren van de benodigde personele bezetting een uitdaging. Daarnaast is ervoor gekozen altijd een klas beschikbaar te hebben voor instroom, zodat leerlingen direct naar school kunnen, ook wanneer hier te weinig financiële vergoeding tegenover stond. Ten tweede, blijkt dat de leerlingen meer begeleiding nodig hebben dan vooraf ingeschat, zowel op het gebied van taal als in het kader van welbevinden. Hiervoor zijn onder andere extra middelen ingezet en is het personeel extra geschoold om hier goed op in te kunnen spelen.

De komende jaren blijft het borgen van voldoende instroomplekken van belang en wordt de extra inzet op zowel taal als het welbevinden van de leerlingen nodig geacht. Het schoolbestuur heeft daarom een aanvraag gedaan bij de gemeente Raalte en Olst-Wijhe voor financiële ondersteuning. Bij de aanvraag voor het afgelopen schooljaar, nemen de schoolbesturen ook de helft van het tekort voor eigen rekening. De aanvragen zijn besproken in een afstemmingsoverleg tussen het schoolbestuur en de bestuurders van gemeente Raalte en Olst-Wijhe. In het bijgevoegde raadsvoorstel wordt nog nadere toelichting gegeven.

Beoogd effect

De Taalschool kan enerzijds continuïteit in het onderwijs blijven bieden, anderzijds kan de school de ondersteuning van de leerlingen intensiveren en maatwerk leveren door de financiële bijdrage van de gemeente.

Argumenten

2.1 De doelstellingen in de aanvraag van de Taalschool aansluiten bij de verantwoordelijkheden van gemeenten.
Gemeenten hebben primair als doelstellingen op het gebied van onderwijs om te zorgen voor goede onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer. Daarnaast zijn gemeenten ook verantwoordelijk voor het aanpakken van onderwijsachterstanden, het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie. Tenslotte is het een taak van de gemeente ervoor te zorgen dat kinderen uiterlijk 3 maanden na aankomst in Nederland naar school kunnen, het liefst zo snel als mogelijk daar het krijgen van onderwijs een recht van een kind is. Door extra financiële ondersteuning te bieden kunnen leerlingen snel instromen bij de Taalschool en wordt er extra ingezet op het bevorderen van integratie en het tegengaan van onderwijsachterstanden.

2.2 Het sluit aan bij de uitgangspunten in het coalitieakkoord en handelingskader vluchtelingen 2024-2027.
In het coalitieakkoord en het handelingskader staat dat we inzetten op gelijke kansen voor iedereen. Ook bij nieuwkomers, zoals statushouders en vluchtelingen, willen we dat de kinderen zo veel als mogelijk mee kunnen doen. Door extra financiële ondersteuning kan de Taalschool meer doen om de overgang naar het reguliere onderwijs te versoepelen en integratie te bevorderen.

Duurzaamheid

Door het financieel ondersteunen van de Taalschool wordt extra ingezet op de taalontwikkeling, de sociaal-emotionele ontwikkeling en integratie van de leerling. Op de langere termijn resulteert dit naar verwachting in meer kennis, maar ook toegang tot netwerken en middelen die de gezondheid en welzijn van nieuwkomers verbeteren. Daarnaast hebben deze leerlingen een betere positie op de arbeidsmarkt, wat zorgt voor minder kans op werkloosheid en armoede.

Het preventief inzetten op goed onderwijs zorgt op lange termijn voor een lagere druk op de gezondheidszorg, het verminderen van de afhankelijkheid van sociale voorzieningen en een kleinere kans op vervreemding en radicalisering.

Kanttekeningen

2.1 Bestemming resultaat opvang Oekraïne wordt bij jaarrekening 2024 definitief bepaald.
Bij de zomernota is er een verwacht positief resultaat van € 2,83 miljoen op de opvang van Oekraïners gemeld. In het financieel beeld is dit resultaat toegevoegd aan de reserve opvang vluchtelingen en statushouders. Bij de jaarrekening 2024 moet de bestemming van het resultaat opvang Oekraïne nog bepaald worden.

2.2 De claim op de reserve is onvoorspelbaar door ontwikkelingen met betrekking tot het onderwerp vluchtelingen.
Er zijn meer ontwikkelingen rondom opvang statushouders en vluchtelingen met financiële gevolg, waarbij mogelijk ook een beroep gedaan wordt op deze reserve.

Financiën en Fiscale aspecten

De taalschool heeft bij de gemeente Raalte een aanvraag ingediend van € 456.000 om de continuïteit van de instroom en de juiste begeleiding van de leerlingen gedurende het gehele schooljaar te borgen. Voorgesteld wordt om deze middelen beschikbaar te stellen ten laste van de reserve opvang vluchtelingen en statushouders en dit voor 2024 te verwerken in de jaarrekening 2024 en vanaf 2025 in de zomernota 2025. In het raadvoorstel staat ook een uitsplitsing van de kosten per jaar.

Vervolg

Indien het college instemt, wordt het voorstel ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering van 28 november 2024.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

Bijlage Raadsvoorstel- en besluit Aanvraag gemeentelijk budget Taalschool